

PROSTORNINSKE ENOTE

Cilji:

- poznati enote za merjenje prostornine in odnose med njimi
- povezati votle mere s kubičnimi
- ponazoriti nekatere prostorninske enote z ustreznimi kockami

Danes začnemo z mejenjem prostornine.

Ponovitev

Najprej pa bomo ponovili, kar že vemo o enotah za merjenje dolžine in ploščine.

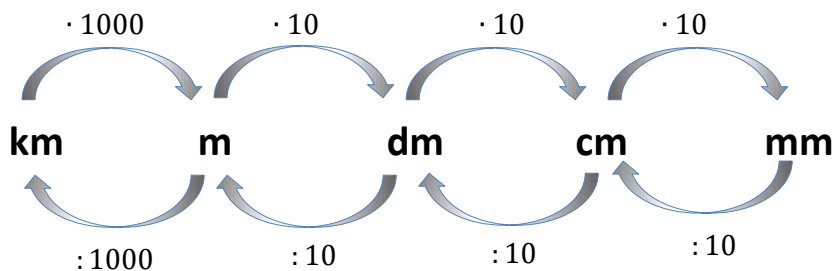
Za merjenje dolžine smo uporabljali enote meter (osnovna enota), centimeter, decimeter, kilometer, milimeter.

Za mejenje ploščine pa smo uporabljali kvadratne enote: kvadratni meter (osnovna enota), kvadratni centimeter, kvadratni decimeter, kvadratni kilometer, kvadratni milimeter, poleg tega pa smo spoznali še ar in hektar.

Pri pretvorbah med temi enotami smo si pomagali s spodnjima prikazoma.

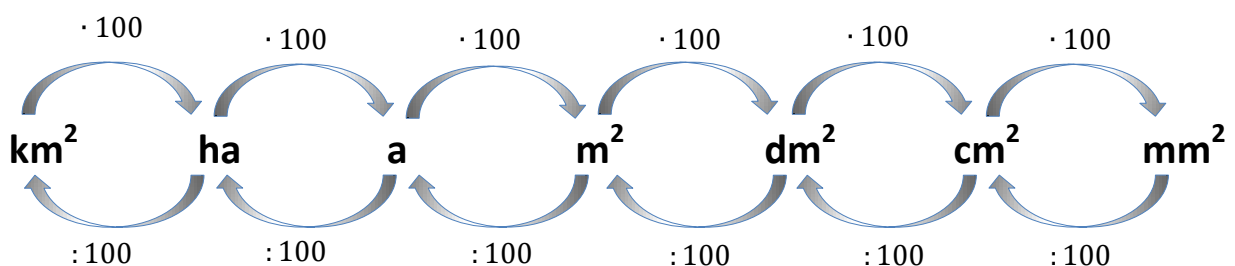
Dolžinske enote

Vsaka večja enota vsebuje 10 manjših enot, zato je pretvornik pri dolžinskih enotah 10. Izjema je kilometer, ker prepona kilo pomeni 1000 osnovnih enot.

Ploščinske enote (kvadratne enote)

Vsaka večja enota vsebuje 100 manjših enot, zato rečemo, da je pretvornik 10^2 oz. 100.

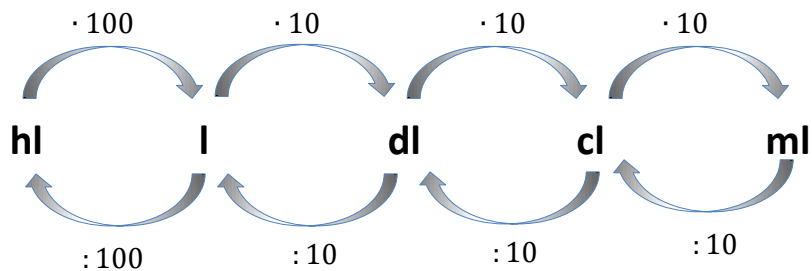
Merjenje prostornine

Spoznali ste tudi že nekaj enot za merjenje prostornine tekočin: liter (l), deciliter (dl), centiliter (cl), mililiter (ml), hektoliter (hl). Tem enotam rečemo tudi votle mere.

$$1 \text{ l} = 10 \text{ dl} = 100 \text{ cl} = 1000 \text{ ml}$$

$$1 \text{ hl} = 100 \text{ l}$$

Pri pretvorbah teh enot si torej lahko pomagamo s prikazom:

Ali si že kdaj slišal koga od starejših govoriti o kubikih (npr. 5 kubikov lesa)?

V resnici gre za kubični meter, ki pa ga v vsakdanjem življenju pogosto skrajšamo kar v kubik. Ime izhaja iz tretje potence števil (na primer 2^3), ki jo imenujemo tudi kub.

Najprej si pogledaj film o prostorninskih enotah, ki ga najdeš na povezavi:

<https://www.youtube.com/watch?v=sARoBrsJ9Qs&feature=youtu.be>

Preberi še razlago o prostorninskih enotah.

Osnovna enota za merjenje prostornine je kubični meter. Krajše jo zapišemo m^3 .

Ostale enote: kubični decimeter, kubični centimeter, kubični milimeter, kubični kilometer. Včasih jih imenujemo tudi kubične enote.

Kubični kilometer je zelo velika enota in jo v vsakdanjem življenju redko uporabljamo. Uporabimo jo lahko pri merjenju prostornine planetov.

V filmu ste videli, da vsaka večja enota vsebuje 1000 manjših enot, zato rečemo, da je pretvornik pri kubičnih enotah 1000. To pomeni ravno 10^3 .

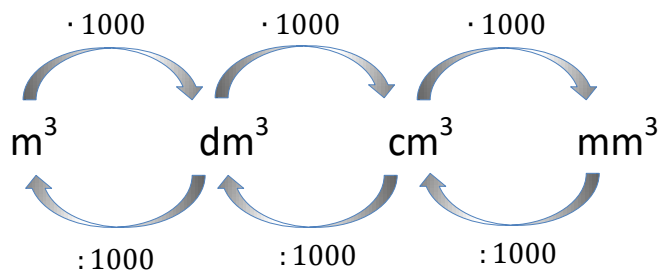
Torej je:

$$1 \text{ m}^3 = 1000 \text{ dm}^3$$

$$1 \text{ dm}^3 = 1000 \text{ cm}^3, \text{ zato je } 1 \text{ m}^3 = 1\,000\,000 \text{ cm}^3 (1000 \cdot 1000)$$

$$1 \text{ cm}^3 = 1000 \text{ mm}^3, \text{ zato je } 1 \text{ m}^3 = 1\,000\,000\,000 \text{ mm}^3 (1000 \cdot 1000 \cdot 1000)$$

Zato si bomo pri pretvorbah pomagali s spodnjim prikazom:

Kako pa so povezane enote za merjenje tekočine s prostorninskimi enotami?

Osnovna povezava: $1 \text{ l} = 1 \text{ dm}^3$

Ker pa je $1 \text{ dm}^3 = 1000 \text{ cm}^3$ in $1 \text{ l} = 1000 \text{ ml}$, je torej tudi $1 \text{ ml} = 1 \text{ cm}^3$

V zvezek zapiši naslov PROSTORNINSKE ENOTE in si tabelsko sliko, ki je na naslednji strani prepisi v zvezek.

PROSTORNINSKE ENOTE

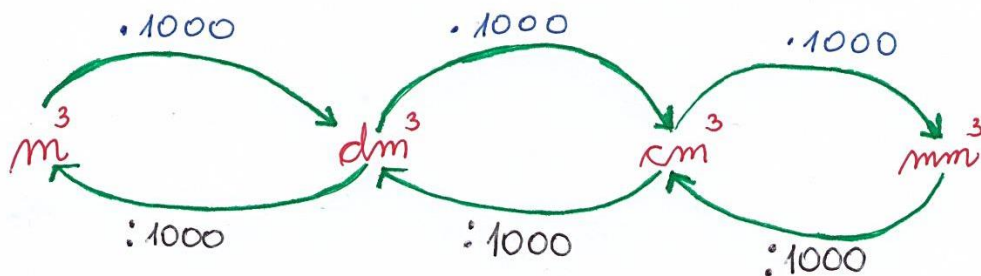
Osnovna enota: kubični meter [m^3]

Ostale enote: kubični decimeter, kubični centimeter,
kubični milimeter, kubični kilometer

$$1 m^3 = 1000 dm^3 = 1000\ 000 cm^3 = 1000\ 000\ 000 mm^3$$

$$1 dm^3 = 1000 cm^3 = 1000\ 000 mm^3$$

$$1 cm^3 = 1000 mm^3$$

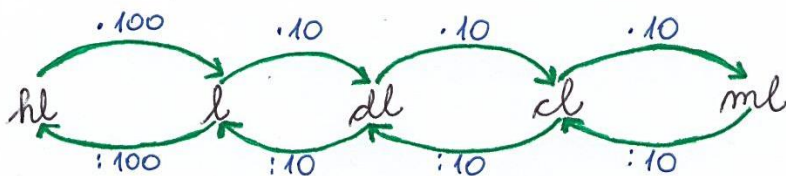
Za merjenje prostornine uporabljamo še: liter, deciliter,
centiliter, mililiter in hektoliter.

$$1 l = 10 dl = 100 cl = 1000 ml$$

$$1 dl = 10 cl = 100 ml$$

$$1 cl = 10 ml$$

$$1 hl = 100 l$$

Povezava med kubičnimi enotami in litri:

$$1 dm^3 = 1 l$$

$$1 cm^3 = 1 ml$$